

JULKISEN ALAN TYÖELÄKEOSAAJA

Tilastoja evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeistä sekä työkyvyttömyyseläkkeiden vertailua kunta-alaan ja valtioon

Eläkkeelle siirtyneet 2020
ja aikasarjoja

Lisätietoja: Tilastot@keva.fi

Laadittu 24.5.2021, Kirteko-esitys 28.5.2021

Tilastojen sisällöstä (1/2)

- Palveluksesta eläkkeelle siirtyneet ovat henkilöitä, joiden vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on alkanut kyseisenä vuonna.
- Edellytyksenä on, että ennen eläkkeelle siirtymistä/eläkkeen aloittamista henkilö on ollut työelämässä, tällöin esim. työttömiä ei enää lasketa palveluksesta eläkkeelle siirtyneiksi. Lisäksi edellytetään, että henkilö ei ole saanut omaan työuraansa perustuvaa eläkettä ainakaan kahteen vuoteen.
- Vanhuuseläkkeisiin sisältyy eläkelaji varhennettu vanhuuseläke ennen vuotta 2017, jonka alusta lukien sen myöntäminen (uutena alkavana eläkkeenä) on lakkautettu.
- Työkyvyttömyyseläkkeet jaotellaan täysiin työkyvyttömyyseläkkeisiin ja osatyökyvyttömyyseläkkeisiin. Täysiä työkyvyttömyyseläkkeitä ovat (pysyvä) täysi työkyvyttömyyseläke ja täysi kuntoutustuki sekä työuraeläke, joka on vielä hyvin harvinainen eläkelaji (vain muutama tapaus kunta-alalla ja valtiolla yhteensä). Osatyökyvyttömyyseläkkeitä ovat (pysyvä) osatyökyvyttömyyseläke ja osakuntoutustuki. Kuntoutustuki (täysi, osa) myönnetään määräajaksi. Tilastollisesti työuraeläke rinnastetaan (pysyvään) täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Tilastojen sisällöstä (2/2)

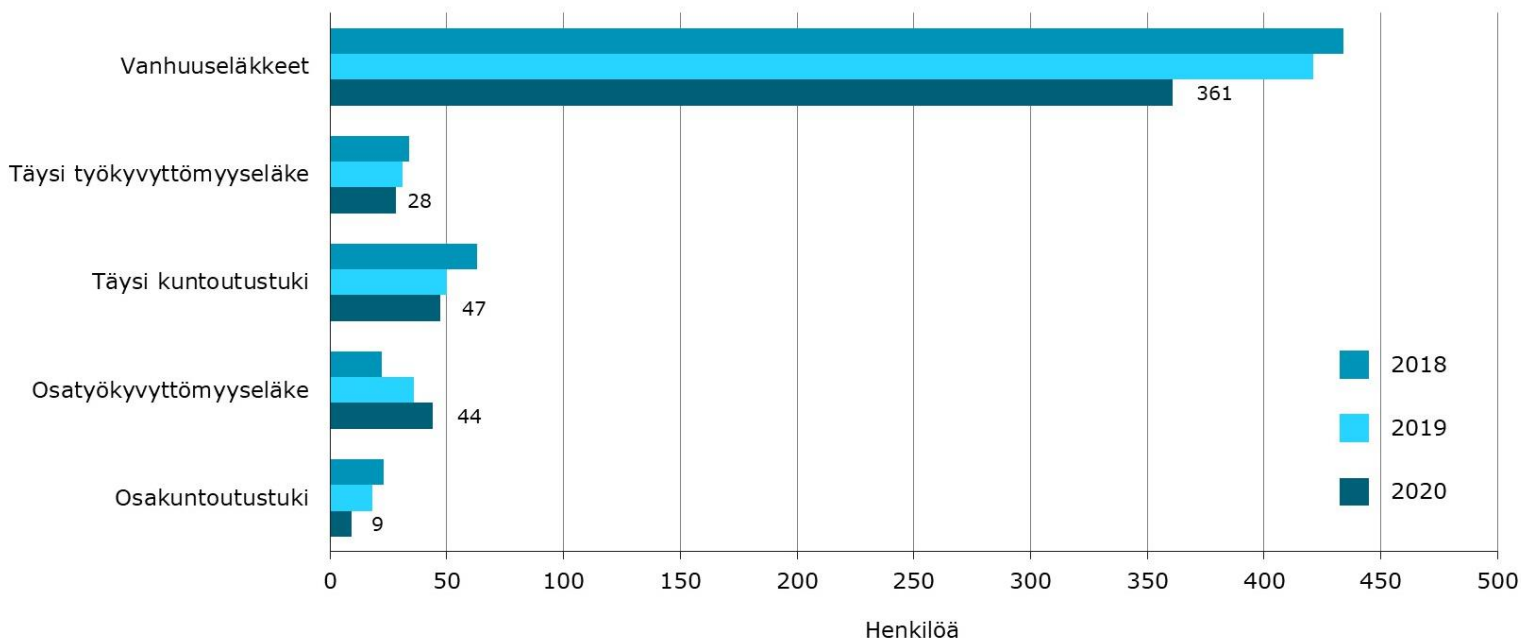
- Vuodesta 2017 lähtien palveluksesta eläkkeelle siirtyneiksi tilastoidaan vain työ- ja virkasuhteiset henkilöt, mikä vähentää eläkkeelle siirtyneiden määrää hieman.
- Työkyvyttömyyseläkealkavuus on eläkkeelle siirtyneiden osuus palvelussuhteessa tarkasteluvuotta edeltävän vuoden lopussa (31.12.) olleista henkilöistä. Alkavuutta ei ole ikävakioitu.
- Sairauspääryhmät pohjautuvat ICD10-tautiluokitukseen.
- Ammattialat ja -ryhmät on muodostettu Tilastokeskuksen AML2010- ammattiluokituksen pohjalta. Ammattialat jaotellaan ammattiryhmiin, ja ryhmät puolestaan koostuvat ammattinimikkeistä (kukin nimike sijoitettu ns. ensisijaiseen ryhmään).

Kirkon palveluksesta eläkkeelle siirtyneiden lukumäärä ja keski-ikä eläkelajeittain vuonna 2020

Eläkelaji	Henkilöä	Muutos edelliseen vuoteen, %	Keski-ikä, v.	Keski-ikä muutos edellisvuoteen, v.
Vanhuuseläkkeet	361	-14,3 %	64,6	0,1
Täysi työkyvyttömyyseläke	28	-9,7 %	59,7	2,6
Täysi kuntoutustuki	47	-6,0 %	48,9	-1,4
Osatyökyvyttömyyseläkkeet ¹	53	-1,9 %	57,1	1,3
Siirtyneet yhteensä	489	-12,1 %	62,0	0,0

1) Sisältää osakuntoutustuen.

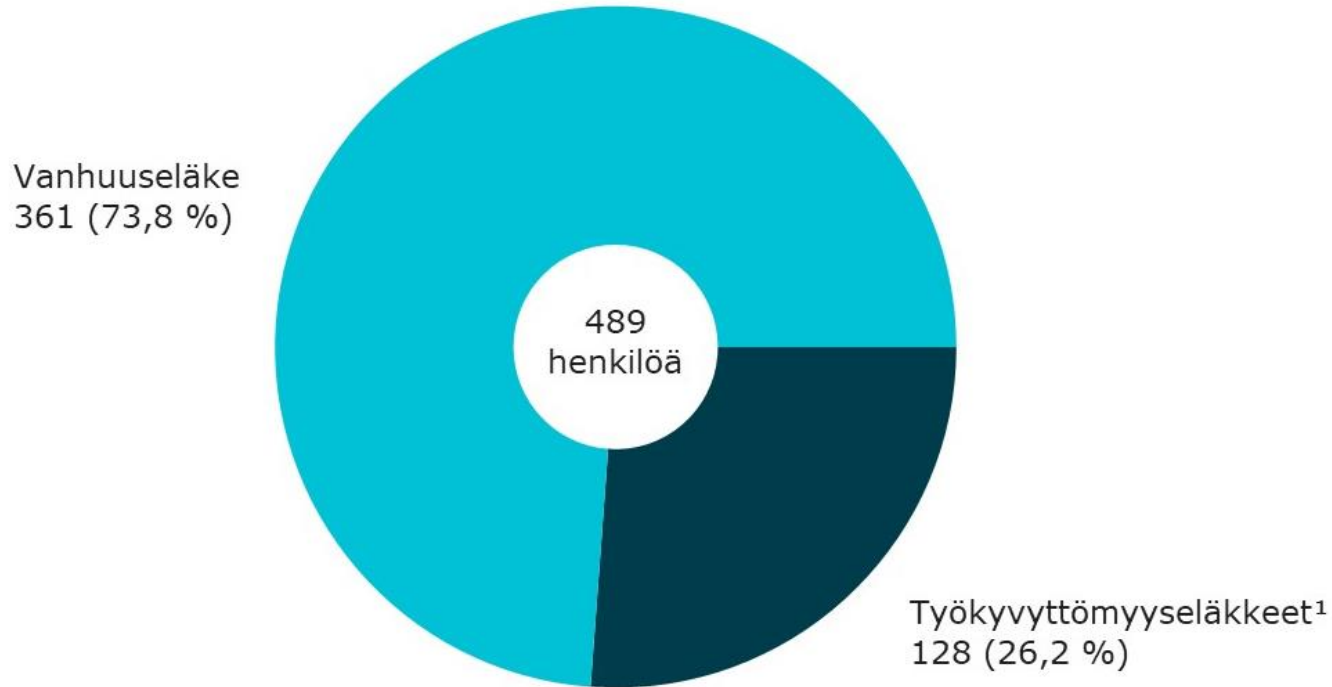

Vanhuuseläkkeelle siirtyneiden määrä on jatkanut pienentymistään ve:n alaikärajan nousun myötä (+ 3 kk/vuosi). Vuonna 2019 muutos edelliseen vuoteen oli -3,0 % (vuonna 2018: -6,5 %).

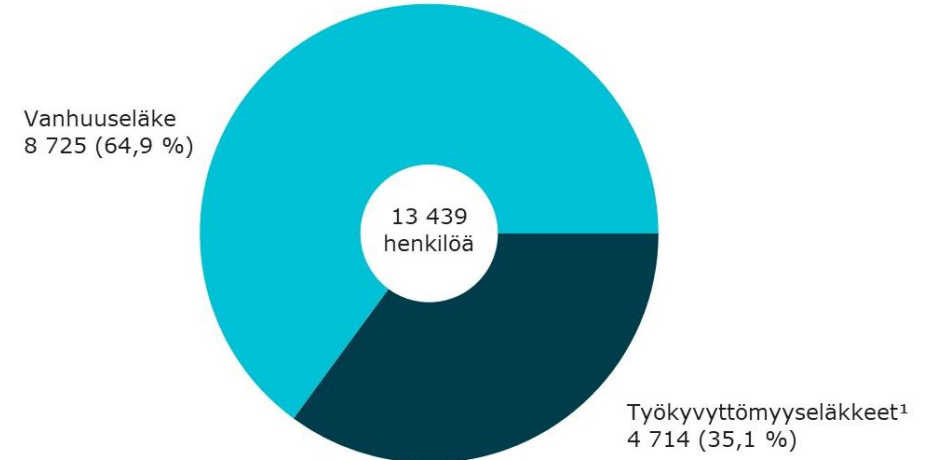
Työkyvyttömyyseläkelajien kokonaismäärää tarkasteltaessa työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden henkilöiden määrän väheneminen jatkui (vuonna 2020: -5,2 %; vuonna 2019: -4,9 %; ja vuonna 2018: -3,4 %).

Kirkon palveluksesta eläkkeelle siirtyneet eläkelajin mukaan vuonna 2020, vrt. kunta-ala ja valtio

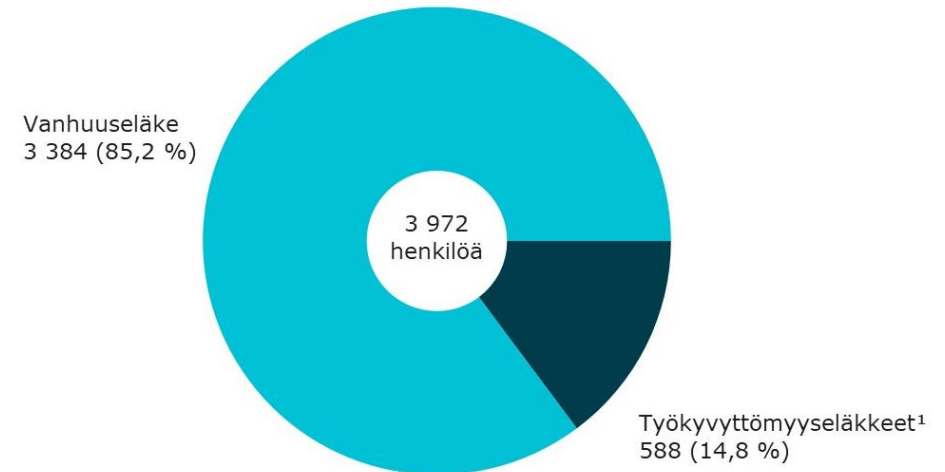
Kirkko

Kunta-ala

Valtio

Tk-eläkkeiden osuus kaikista eläkkeelle siirtyneistä oli kirkolla 26,2 % (kunta-alalla 35,1 % ja valtiolla 14,8 %).

1) Kaikki työkyvyttömyyseläkelajit.

Kirkon palveluksesta eläkkeelle siirtyneet henkilöt vuonna 2020 ammattiryhmittäisessä yleisyysjärjestyksessä

Ammattiryhmä, vanhuuseläkkeet	Henkilömäärä	Alkavuus %	Keskiikä v.
Papit ym. uskonnoll. elämän erit.asiant.	62	2,9	65,1
Kiinteistöhuollon työntekijät	46	2,6	64,8
Lastenkerhojen ohjaajat ym.	35	1,9	64,6
Diakonit ja diakonissat	33	2,4	64,0
Muut seurakuntatyöntekijät	27	1,5	63,7
Yleissihteerit	26	3,2	64,4
Muusikot, laulajat ja säveltäjät	16	1,7	65,2
Laskentatoimen erityisasiant. ja tilintark.	12	5,8	64,5
Ravintolaesimiehet ja vuoropäälliköt	10	2,7	64,5
Toimistosiiivoajat ym.	9	3,4	64,7
Kaikki yhteensä (eritellyt ja muut)	361	2,5	64,6

Ammattiryhmä, tk-eläkkeet ¹	Henkilömäärä	Alkavuus %	Keskiikä v.
Kiinteistöhuollon työntekijät	21	1,2	55,9
Diakonit ja diakonissat	13	1,0	55,2
Lastenkerhojen ohjaajat ym.	13	0,7	54,2
Muut hautaustyöntekijät ²	12	10,8	53,8
Yleissihteerit	11	1,4	57,7
Papit ym. uskonnoll. elämän erit.asiant.	10	0,5	48,0
Kaikki yhteensä (eritellyt ja muut)	128	0,9	54,7

Vanhuuseläkkeiden alkavuus kirkolla on keskimääräistä korkeampaa. Vanhuuseläkkeelle myös siirtyään hieman keskimääräistä vanhempana.

Työkyvyttömyyseläkkeiden (ikävakioimaton) alkavuus on matalampi kuin kunta-alalla keskimäärin, mutta korkeampi kuin valtiolla.

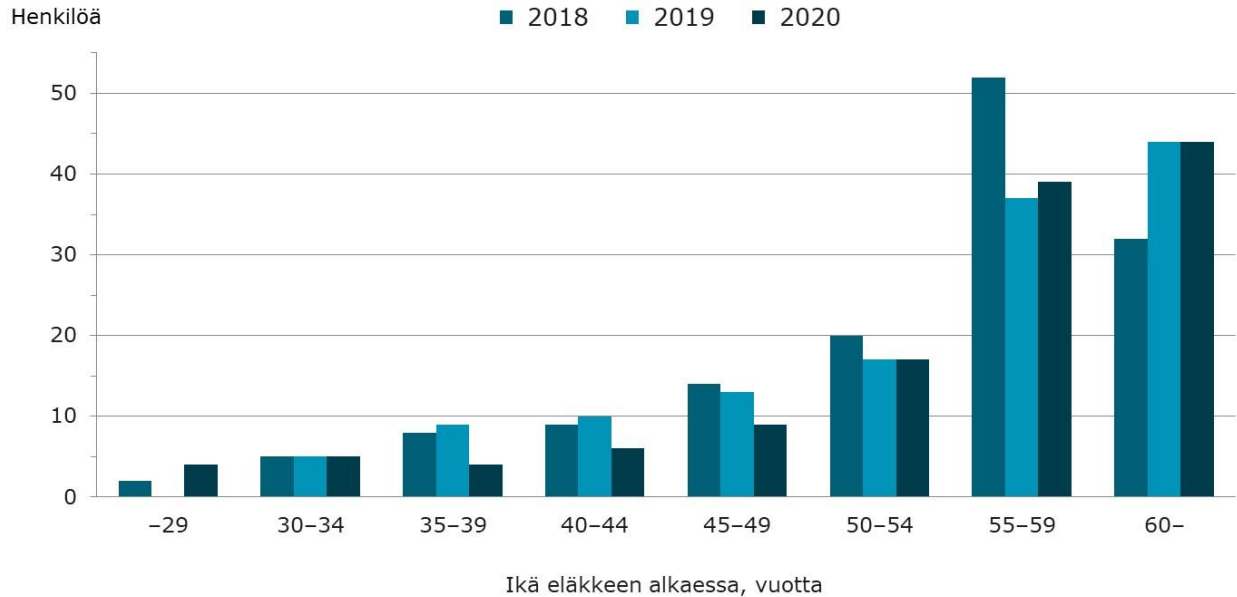
Kirkon volyymit ovat tilastomielessä pieniä erityisesti tk-eläkkeiden osalta.

Joissakin ammattiryhmissä tapahtuneet muutokset näkyvät suurina vaihteluina ammattien ja/tai vuosien välillä. Muutokset myös työeläkevakuutettujen määrissä vaikuttavat alkavuusprosentin suuruuteen.

1) Kaikki työkyvyttömyyseläkelajit.

2) Vrt. vuonna 2019 muita hautaustyöntekijöitä siirtyi työkyvyttömyyseläkkeelle 7 henkilöä keskimäärin 57,6 vuoden iässä (alkavuus 6,1 %).

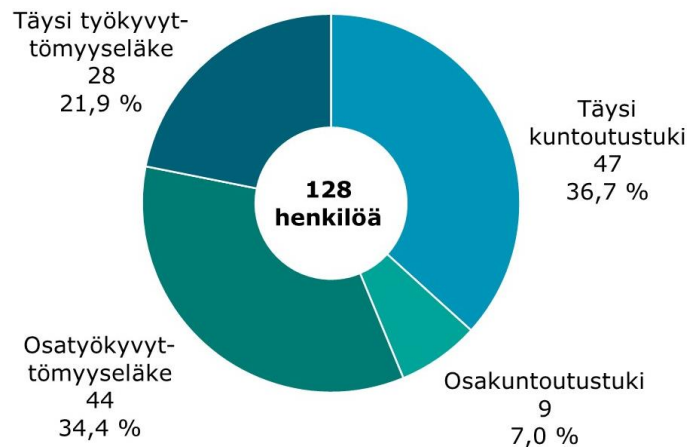
Kirkon palveluksesta työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet henkilöt iän mukaan vuosina 2018–2020

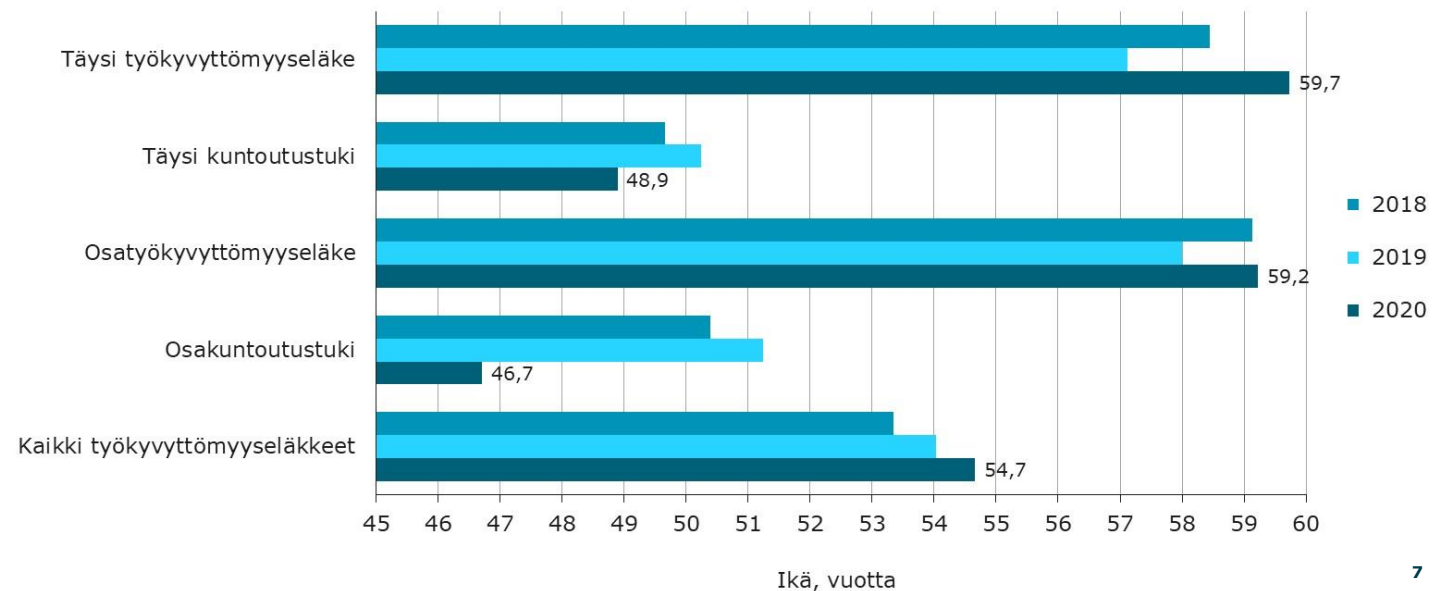
Kirkon tk-eläkkeelle siirtyneiden ikäprofiili on pitkälti samankaltainen kuin kunta-alalla, paitsi vuosina 2018 ja 2020 *55–59-vuotiaiden* osuus kirkolla oli korkeampi ja vastaavasti *60 vuotta täyttäneiden* osuus matalampi. Alle 30-vuotiaiden määrä kirkolla välillä nollaantui vuonna 2019.

Tk-eläkelajien välillä on isoja eroja. Kuntoutustuille eli määräaikaisille tk-eläkkeille siirrytään nuorimpana.

Tk-eläkelajien jakauma vuonna 2020

Keski-ikä tk-eläkelajeittain

Kirkon palveluksesta työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet henkilöt sairauspääryhmittäin vuonna 2020

Sairauspääryhmä	Henkilöiden lukumäärä	Osuus, %	Keski-ikä, v.
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	34	26,6	60,0
Mielenterveyden häiriöt	56	43,8	51,3
Kasvaimet	13	10,2	55,5
Hermoston sairaudet	10	7,8	53,3
Verenkiertoelinten sairaudet	2	1,6	47,9
Vammat, myrkytykset yms.	4	3,1	57,0
Muut sairaudet	9	7,0	55,9
Yhteensä	128	100,0	54,7

Ykkösdiagnoosina mielenterveyssyyt ovat kirkolla selvästi yleisin työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syy. Vuonna 2020 tk-eläkkeistä **43,8 %** alkoi mielenterveyden häiriöiden vuoksi (37,0 % v. 2019 ja 50,7 % v. 2018). Vastaavasti kunta-alalla mt-syiden osuus oli **29,5 %** (30,2 % ja 28,4 %) ja valtiolla **39,5 %** (40,0 % ja 38,6 %).

Mt-syistä eläkkeelle siirrytään keskimääräistä nuorempana.

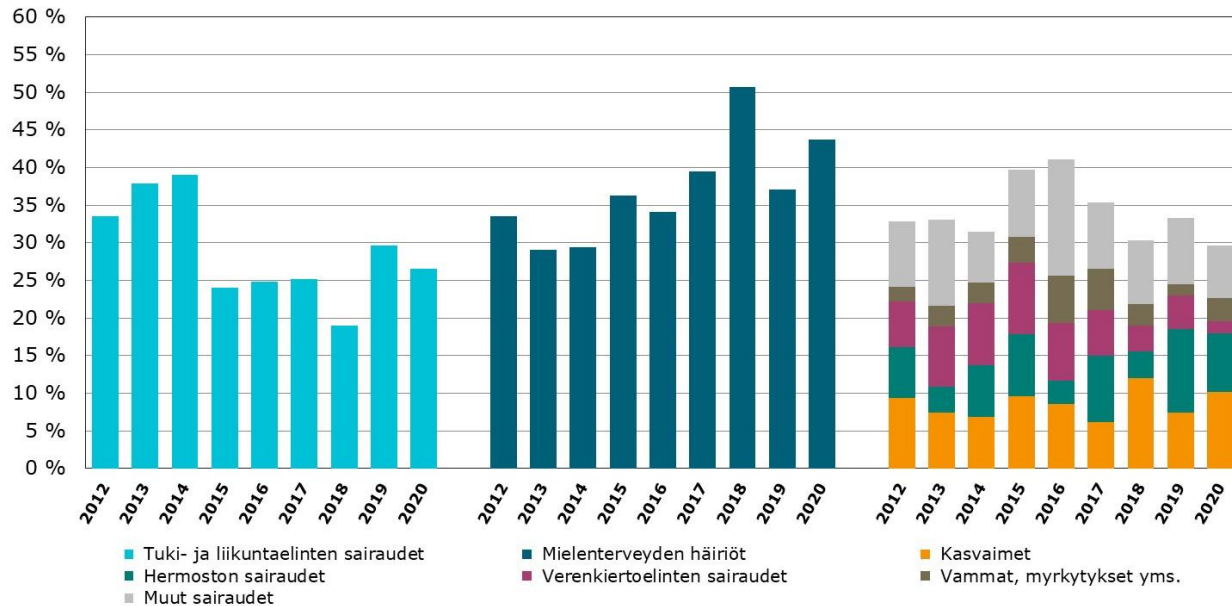
Sairauspääryhmä	Täysi työkyvyttömyyseläke	Täysi kuntoutustuki	Osatyökyvyttömyyseläkkeet ¹	Yhteensä
Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	17,9 %	10,6 %	45,3 %	26,6 %
Mielenterveyden häiriöt	39,3 %	59,6 %	32,1 %	43,8 %
Kasvaimet	21,4 %	12,8 %	1,9 %	10,2 %
Hermoston sairaudet	7,1 %	4,3 %	11,3 %	7,8 %
Verenkiertoelinten sairaudet	3,6 %	2,1 %	–	1,6 %
Vammat, myrkytykset yms.	–	4,3 %	3,8 %	3,1 %
Muut sairaudet	10,7 %	6,4 %	5,7 %	7,0 %
Kaikki	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Sairausperusteiset eläkelajit eroavat toisistaan myös työkyvyttömyyden pääasiallisen syyn suhteen. Täydelle kuntoutustuella siirtymisen yleisin syy on mielenterveyden häiriöt.

Toiseksi yleisin sairauspääryhmä kirkolla on tuki- ja liikuntaelinten sairaudet (tules). Vuonna 2020 tule-sairauksien vuoksi tk-eläkkeelle siirtyneiden osuus oli 26,6 % (kunta-alalla 37,2 % ja valtiolla 18,7 %).

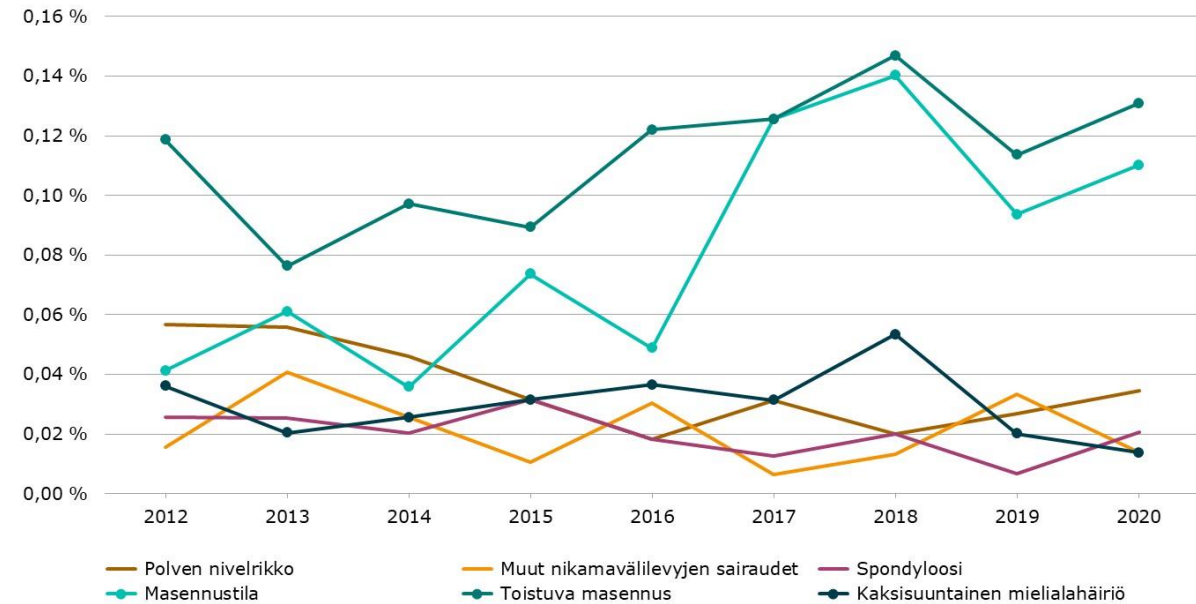
Kirkon palveluksesta työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet sairauspääryhmän ja yleisimpien diagnoosien mukaan vuosina 2012–2020

Sairauspääryhmien osuus

Mielenterveyden häiriöiden osuus kirkolla palasi nousuun vuoden 2019 notkahduksen jälkeen (vuoden 2018 huippulukema 50,7 %). Yleisen tendenssin mukaan työeläkesektorilla mielenterveysperusteisten eläkkeiden osuus on ollut viime vuosina nousujohteinen.

Yleisimpien mt- ja tules-diagnoosien alkavuus

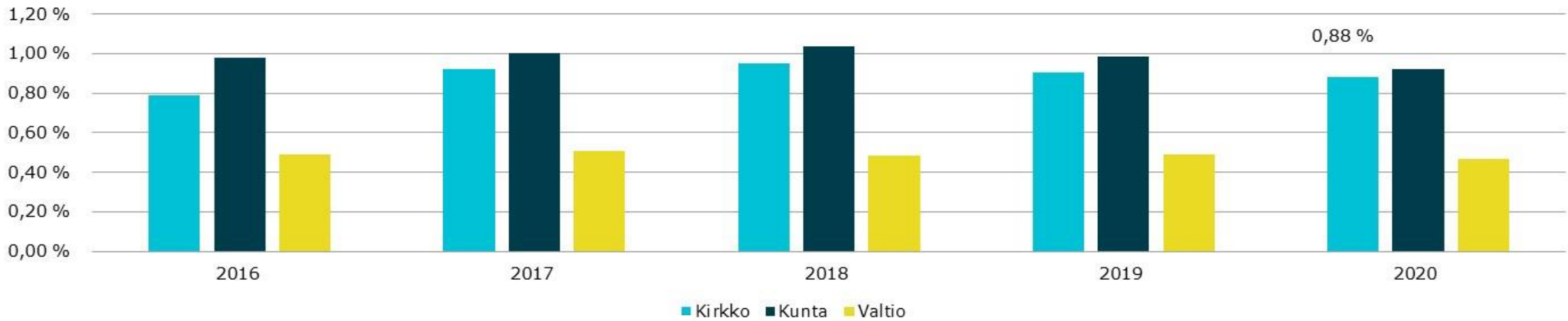

Mt-häiriöihin kuuluvat F33- ja F32-diagnoosit (toistuva masennus ja masennustila) ovat selvästi merkittävimpiä syitä kaikista tk-eläkkeille siirtymisistä tarkasteltaessa useamman vuoden aikajaksoa. Kirkon kohdalla näiden diagnoosien osuudet notkahtivat vuonna 2019 palaten taas nousuun. Kunta-alalla ja valtiolla niiden osuuksien kasvu on ollut maltillisempaa alkaen hiipua v. 2020.

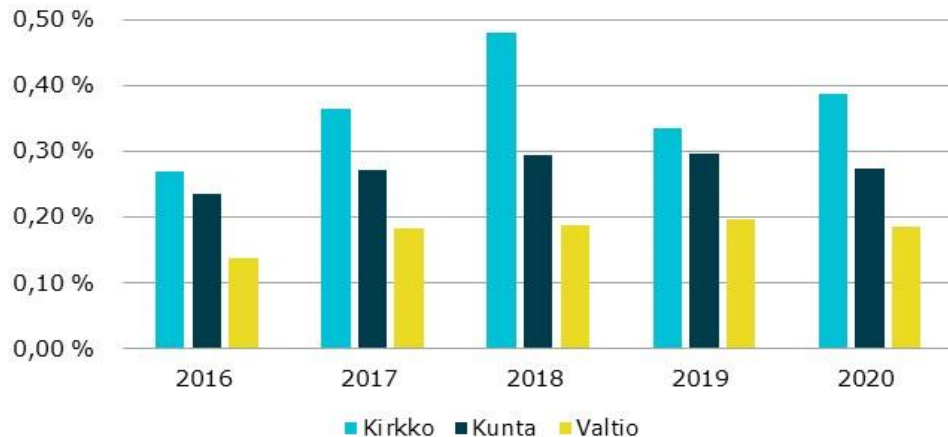
Kirkolla mielenterveysperusteisten eläkkeiden alkavuus on lähtenyt uudestaan nousuun. Kunta-alalla ja valtiolla tuki- ja liikuntaelinsairausperusteisten eläkkeiden alkavuus on laskussa.

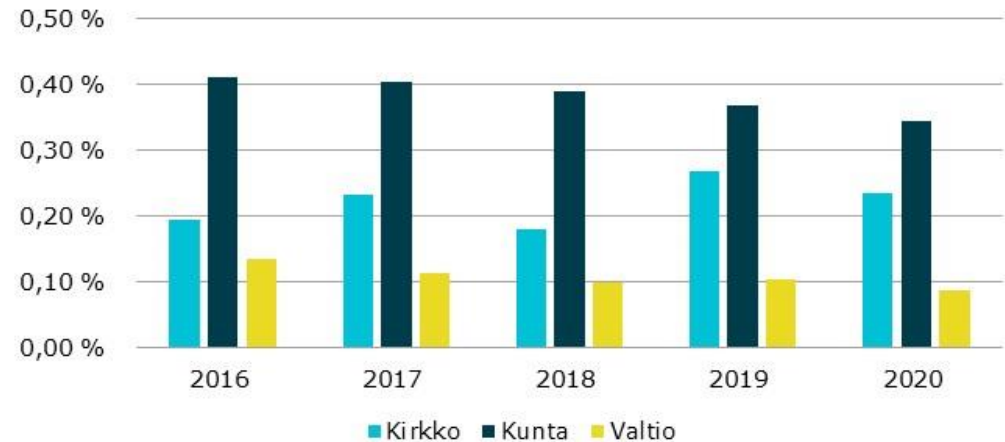
Tk-eläkkeiden alkavuus vuosina 2016–2020

Mielenterveysperusteisten tk-eläkkeiden alkavuus

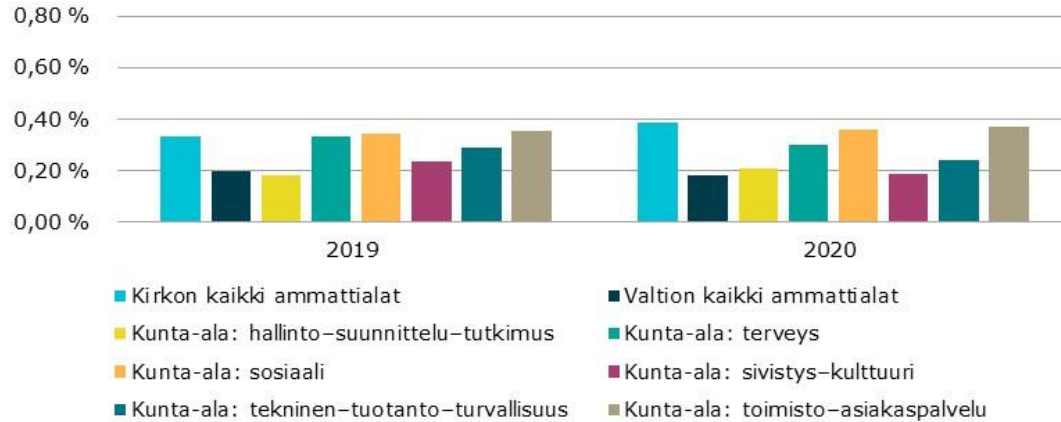
Tules-perusteisten tk-eläkkeiden alkavuus

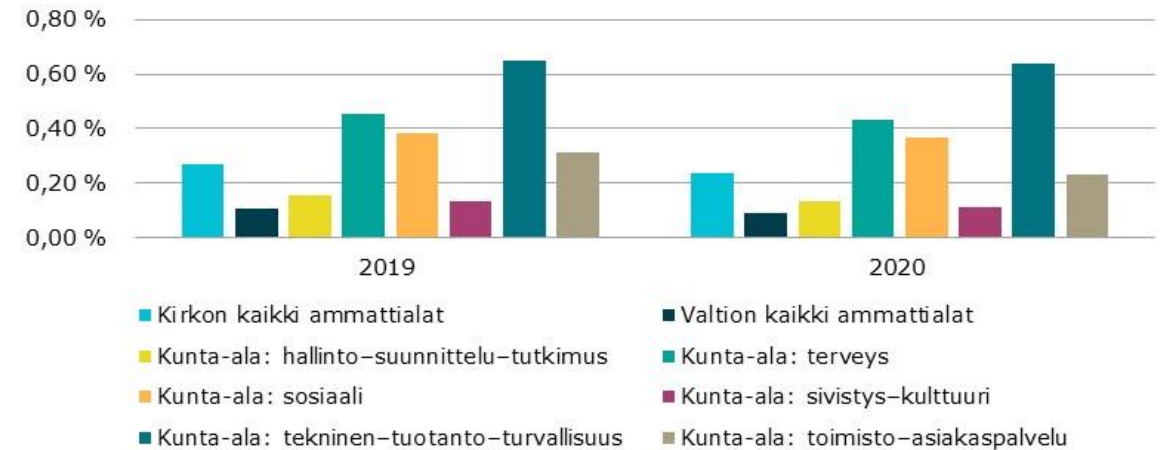
Sairausperusteisissa eläkkeissä selviä eroja eri ammattialojen välillä, vertailussa vuodet 2019 ja 2020

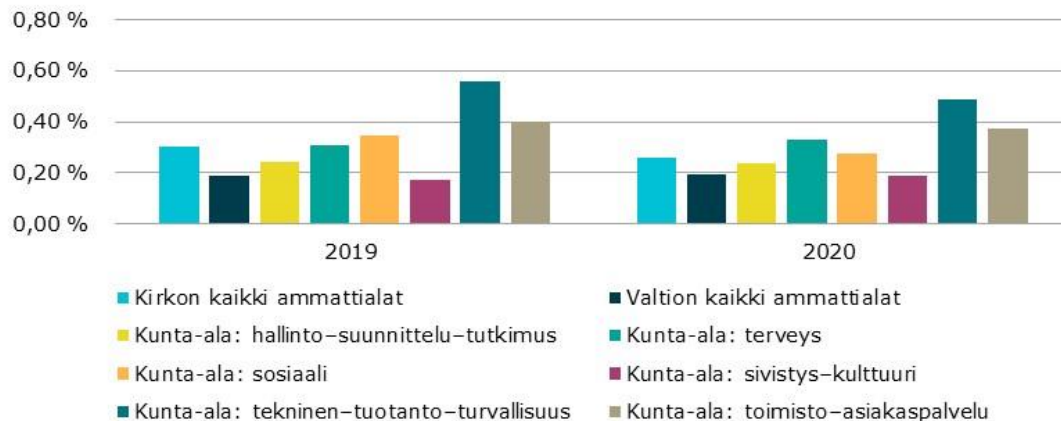
Mielenterveysperusteisen tk-eläkkeiden alkavuus ammattialoittain

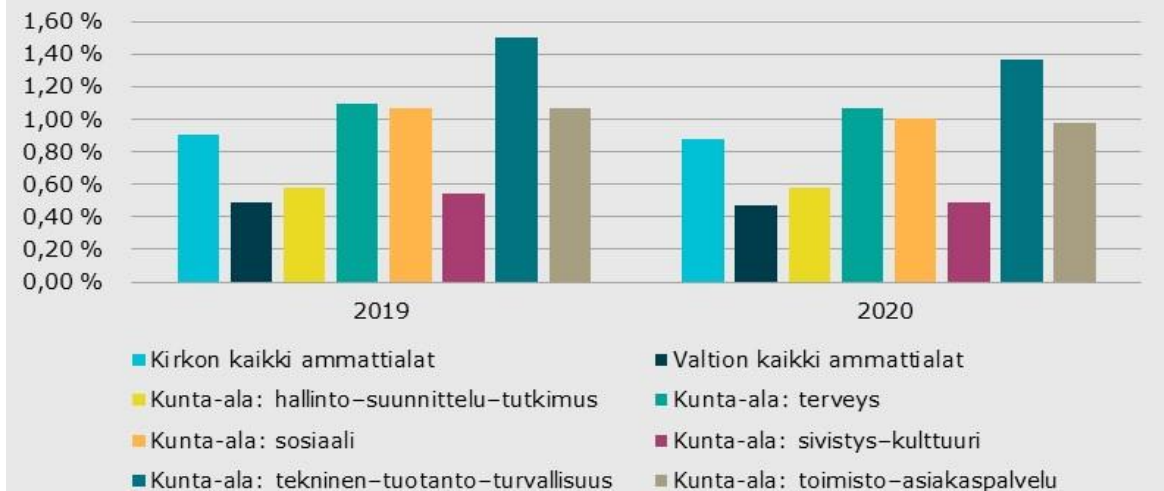
Tules-perusteisten tk-eläkkeiden alkavuus ammattialoittain

Muiden tk-eläkkeiden alkavuus ammattialoittain

Kaikkien tk-eläkkeiden alkavuus ammattialoittain

Lopuksi

- Eläkeuudistus ja vanhuuseläkeiän alaikärajan nosto on edelleen vähentänyt vanhuuseläkkeelle siirtyvien määrää. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyvien määrän kasvu on taittunut kirkolla, kunta-alalla ja valtiolla.
- Työkyvyttömyyseläkkeiden (ikävakioimaton) alkavuus on kirkolla hieman matalampi kuin kunta-alalla keskimäärin, mutta korkeampi kuin valtiolla. Ammattien ja ammattialojen välillä on suurta vaihtelua.
- Mielenterveyden häiriöt ovat kirkolla yhä yleisin tk-eläkkeelle siirtymisen syy: vuonna 2019 palattiin aiemmalle tasolle (yli kolmannes tk-eläkkeelle siirtyneistä) huippuvuodesta 2018 (puolet siirtyneistä), kun taas vuonna 2020 lähdettiin nousuun (43,8 % eli runsaat 2/5). Mt-perusteisia eläkkeitä alkaa kirkolla suhteessa enemmän kuin kunta-alalla tai valtiolla.
- Mt-häiriöiden osuus ja alkavuus ovat olleet viime vuosina pääsääntöisesti nousussa koko työeläkesektorilla (poikkeuksena vuoden 2019 notkahdus kirkon kohdalla). Kasvua on ollut erityisesti masennus-diagnooseissa (tasaantumista kunta-alan ja valtion osalta vuonna 2020).
- Kunta-alalla ja valtiolla tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ovat olleet hienoisessa laskussa toisin kuin kirkolla (nousua ja laskua vuorovuosittain).

**Kiitos mielenkiinnosta.
Ota yhteyttä, jos tulee kysyttävää!**

Tilastojen postilaatikko
Tilastot@keva.fi

